

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

PREDMET JOSIĆ protiv BOSNE I HERCEGOVINE

(*Aplikacija br. 48616/14*)

PRESUDA

STRASBOURG

25.09.2018. godine

Ova presuda je konačna ali su u njoj moguće uredničke izmjene.

U predmetu Josić protiv Bosne i Hercegovine,

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasijedajući kao odbor u slijedećem sastavu:

Carlo Ranzoni, *predsjednik*,

Faris Vehabović,

Péter Paczolay, *sudije*,

i Andrea Tamietti, *zamjenik registrara Odjela*,

nakon vijećanja na sjednici zatvorenoj za javnost dana 04.09.2018. godine, donio je slijedeću presudu koja je usvojena navedenog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na osnovu aplikacije protiv Bosne i Hercegovine (br. 48616/14) koju je prema članu 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda („Konvencija“) Sudu podnio državljanin Bosne i Hercegovine, gosp. Franjo Josić („aplikant“), dana 17.06. 2014. godine.

2. Aplikant je zastupao sam sebe. Vladu Bosne i Hercegovine („vlada“) zastupala je njena zastupnica, gđa. B. Skalonjić.

3. Dana 12.12.2016. godine aplikacija je dostavljena vladu.

4. Vlada je prigovorila ispitivanju aplikacije od strane odbora. Nakon što je razmotrio prigovor vlade, Sud ga je odbio.

ČINJENICE

OKOLNOSTI PREDMETA

5. Aplikant je rođen 1963. godine, a živi u Tuzli.

6. Presudom Općinskog suda u Mostaru od 18.06.2009. godine, koja je postala pravomoćna 16.12.2010. godine, preduzeću R. Naređeno je da aplikanta vrati na njegovo ranije radno mjesto, kao i da mu isplati ukupan iznos od 16.314 konvertibilnih maraka (KM)¹, zajedno sa zateznom kamatom obračunatom od 20.03.2007. godine do konačne isplate. Tuženom preduzeću je također naređeno da aplikantu isplati 2.641 KM na ime troškova postupka, sa zateznom kamatom od 18.06.2009. godine do konačne isplate. Konačno, tuženom preduzeću je naređeno da za aplikanta uplati sve doprinose za mirovinsko osiguranje od 01.01.2003. do 17.01.2007. godine.

¹ Konvertibilna marka koristi isti fiksni tečaj prema euru kao i njemačka marka: EUR 1 = KM 1,95583.

7. Dana 17.10.2011. godine, Općinski sud je donio rješenje o izvršenju.
8. Dana 23.02.2012. godine, Općinski sud je na zahtjev aplikanta, izmijenio svoju odluku od 17.10.2011. godine na način da je promijenio predmet izvršenja.
9. Dana 16.01.2012. godine, Općinski sud je zatražio od tužene strane da navede zbog čega aplikant nije vraćen na posao. U vezi s tim, on je 23.01.2012. godine tuženoj strani izrekao novčanu kaznu.
10. Dana 1.02.2013. godine Općinski sud je spojio izvršni postupak u predmetu aplikanta s ranijim izvršnim postupkom koji se vodi protiv tuženog preduzeća.
11. Dana 25.06.2014. godine Ustavni sud Bosne i Hercegovine utvrdio je povredu prava aplikanta na izvršenje u razumnom roku, te naredio Općinskom суду da hitno okonča postupak izvršenja. Ustavni sud je smatrao da će to predstavljati dovoljnu pravičnu naknadu, te je odbio zahtjev aplikanta za naknadu nematerijalne štete. Odluka Ustavnog suda dostavljena je aplikantu dana 15.08.2014. godine.
12. Dana 18.03.2015. godine, Općinski sud je naredio prodaju imovine tuženog poduzeća. Dana 27.04.2015. godine taj sud je prenio nepokretnu imovinu tuženog poduzeća na preduzeće H., najviše rangiranog povjerioca. Aplikant se nije žalio na tu odluku.
13. Dana 29.03.2016. godine, Kantonalni sud u Mostaru poništio je odluku Općinskog suda od 27.04.2015. godine i vratio predmet na ponovni postupak.
14. Prema posljednjim informacijama koje su stranke dostavile 28.07. 2017. godine, izvršni postupak do toga datuma još uvijek nije bio okončan.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 6. STAV 1. KONVENCIJE I ČLANA 1 PROTOKOLA BR. 1

15. Aplikant se žali da su neizvršavanjem pravomoćne i izvršne presude koju je domaći sud donio u njegovu korist prekršena njegova prava iz člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 koji u relevantnom dijelu glase:

Član 6.

„Prilikom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obvezama ... svako ima pravo na ...suđenje u razumnom roku...pred ...sudom“

Član 1. Protokola br. 1

„Svaka fizička i pravna osoba ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen njegove imovine osim kada je to u javnom interesu i u skladu s uvjetima propisanim zakonom i općim načelima međunarodnog prava.“

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primjeni zakone koje smatra potrebnim kako bi regulirala korištenje imovine u skladu s općim interesom ili kako bi osigurala plaćanje poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

A. Dopuštenost

1. Prigovor vlade da je aplikacija neblagovremena

16. Vlada tvrdi da je aplikacija nedopuštena jer nije podnesena u šestomjesečnom roku. Navode da je odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine aplikantu dostavljena 15.08.2014. godine (vidi tačku 11. gore u tekstu), a njegova aplikacija je podnesena 18.05.2015. godine.

17. Aplikant se usprotivio navedenom.

18. Sud primjećuje da je aplikant podnio aplikaciju 17.06.2014. (vidi tačku 1. gore u tekstu), a samo je dopunio 18.05.2015. godine.

19. S obzirom na navedeno, prigovor vlade se mora odbiti.

2. Prigovor vlade o neiscrpljivanju domaćih pravnih lijekova

20. Vlada dalje tvrdi da aplikant nije iscrpio domaće pravne lijekove u okviru izvršnog postupka, budući da nije podnio žalbu protiv odluke Općinskog suda od 27.04.2015. godine (vidi tačku 12. gore u tekstu).

21. Aplikant se nije izjasnio u tom pogledu.

22. Sud primjećuje da navedena žalba nije mogla ubrzati izvršni postupak, te da je, u svakom slučaju, odluka o kojoj je riječ kasnije poništена (vidi tačku 13. gore u tekstu). Iz ovih razloga se prigovor vlade o neiscrpljivanju domaćih pravnih lijekova također mora odbiti.

3. Drugi osnovi nedopuštenosti

23. Sud zapaža da aplikacija nije očigledno neosnovana u smislu člana 35. stav 3. (a) Konvencije, niti je nedopuštena po bilo kojem drugom osnovu, te se stoga mora proglašiti dopuštenom.

B. Meritum

24. Opća načela koja se odnose na neizvršavanje ili kašnjenje u izvršenju pravomoćnih domaćih presuda navedena su u presudi *Hornsby protiv Grčke* (19.03.1997., tačka 40., *Izvještaji o presudama i odlukama 1997-II*), te *Jeličić protiv Bosne i Hercegovine* (br. 41183/02, tačke 38.-39., ESLJP 2006-XII).

25. Sud je više puta utvrdio povrede člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 u pogledu pitanja sličnih onima u predmetnom slučaju (vidjeti npr. *Jeličić*, citiran gore, te *Čolić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, br. 1218/07 i dr., 10.11.2009.).

26. Nakon što je ispitao sve materijale koji su mu podneseni, Sud smatra da vlada nije iznijela bilo kakvu činjenicu ili argument koji bi ga mogao ubijediti da doneše drugačiji zaključak u predmetnom slučaju. Imajući u vidu svoju praksu o ovom pitanju, kao i činjenicu da na dan posljednjih informacija kojima je Sud raspolagao (28.07.2017. godine – vidi tačku 14.) pravomoćna presuda koja je predmet razmatranja u ovom slučaju nije bila izvršena u periodu dužem od šest godina, Sud smatra da je u ovom slučaju došlo do povrede člana 6. stav 1. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1.

II. PRIMJENA ČLANA 41. KONVENCIJE

27. Član 41. Konvencije propisuje:

„Ukoliko Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije ili njenih Protokola, te ukoliko zakonodavstvo visoke ugovorne strane o kojoj je riječ omogućuje samo djelomično obeštećenje, Sud će, po potrebi, odrediti pravičnu naknadu oštećenoj strani.“

A. Odšteta

28. Aplikant potražuje 40.619 KM na ime materijalne štete zbog kamate na njegove prvobitne zahtjeve i 4.700 eura za medicinske troškove. On međutim nije podnio zahtjev za nematerijalnu štetu.

29. Vlada smatra da su traženi iznosi nepotkrijepljeni, odnosno previsoki.

30. Sud ne uviđa bilo kakvu uzročno-posljedičnu vezu između utvrđene povrede i navodne materijalne štete; on stoga odbija ovaj zahtjev. Nadalje, budući da aplikant nije podnio zahtjev na ime nematerijalne štete, nema potrebe da mu se dosudi bilo koji iznos u tom pogledu.

B. Troškovi i izdaci

31. Aplikant također potražuje 2.500 eura na ime troškova i izdataka koje je imao u postupcima pred domaćim sudovima, kao i u postupku pred Sudom.

32. Vlada smatra da je traženi iznos nepotkrijepljen, odnosno previsok.

33. Prema praksi Suda, aplikant ima pravo na naknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj je pokazano da su oni stvarno nastali i bili neophodni, da su u razumnom iznosu, te da se tiču postupka koji je povezan sa utvrđenom povredom odredbe Konvencije. U predmetnom slučaju, s obzirom na dokumente koje ima u svom posjedu, te navedene kriterije, Sud smatra opravdanim dosuditi aplikantu 100 eura.

C. Zatezna kamata

34. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata zasniva na najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ NAVEDENIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO,

1. *Proglašava* aplikaciju dopuštenom;
2. *Utvrđuje* da je došlo do povrede člaana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br 1;
3. *Utvrđuje*
 - (a) da tužena država, u roku od tri mjeseca, ima aplikantu isplatiti 100 eura (sto eura), te svaki iznos poreza koji se aplikantu može zaračunati, na ime troškova i izdataka, pretvoreno u valutu tužene države prema tečaju na dan izmirenja;
 - (b) da će se od isteka navedenog roka od tri mjeseca do izmirenja, na navedene iznose plaćati obična kamata po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke u periodu neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
4. *Odbija* preostali dio zahtjeva aplikanta za pravičnu naknadu.

Sačinjeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanoj formi dana 25.09.2018. godine u skladu s pravilom 77. stavovi 2. i 3. Pravila Suda.

Andrea Tamietti
zamjenik registrara

Carlo Ranzoni
predsjednik